

PRYSZCZYCA

FMD - Foot and mouth disease

Wysoce zakaźna choroba zwierząt
parzystokopytnych zwalczana z urzędu

POWIATOWY
INSPEKTORAT
WETERYNARII W
GLIWICACH

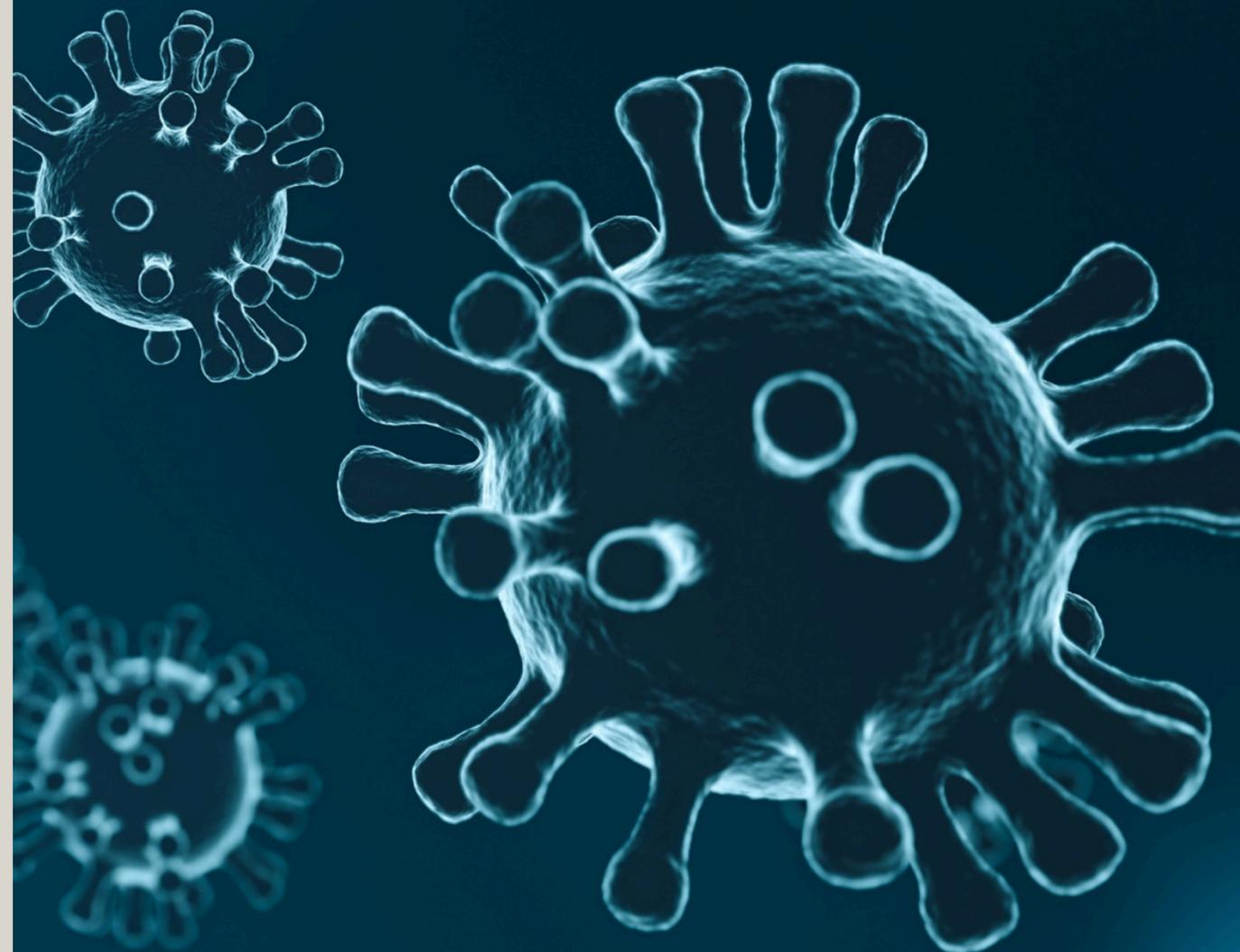

CHOROBA W LATACH

- **OSTATNIE OGNISKO W POLSCE WYSTĄPIŁO W 1971 ROKU.**
- **OGNISKA Z 2011 (BŁUGARIA), 2007 I 2001 (WIELKA BRYTANIA) SPOWODOWAŁY OGROMNE STRATY EKONOMICZNE.**
- **OSTATNIE OGNISKO DOTYCZY NIEMIEC - BRANDENBURGII - CHOROBE STWIERDZONO 10.01.2025R. - JEST ZLOKALIZOWANE OKOŁO 60 KM OD GRANICY Z POLSKĄ!**

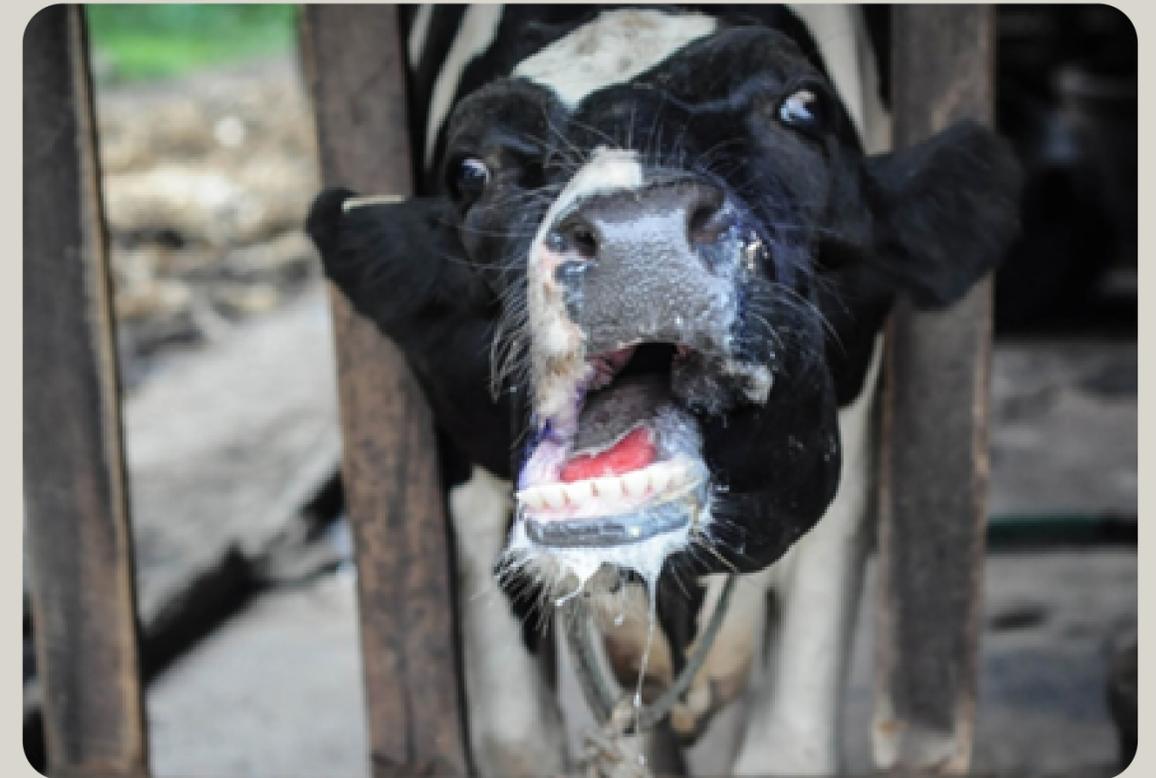
PRZYCZYNA CHOROBY

- WIRUS Z RODZINY PICORNAVIRIDAE, RODZAJ APTHOVIRUS, MAJĄCY RÓŻNE SEROTYPY: A, C,O, ASIA 1, SAT1, SAT2, SAT3.
- OKRES INKUBACJI:
  - od 2 do 14 dni, najczęściej 3-8 dni
  - niestety już w tym okresie następuje
  - WYDALANIE WIRUSA PRZEZ ZWIERZĘTA,**
  - KTÓRE NIE MAJĄ OBJAWÓW**
  - KLINICZNYCH**

OBJAWY KLINICZE BYDŁO

- **PĘCHERZE Z PŁYNEM W JAMIE USTNEJ, JĘZYKU, WARGACH, DZIAŚŁACH, PODNIEBIENIU**
- **WRZODY POWSTAŁE PO PĘKNIĘCIU PĘCHERZA**
- **ODDZIELENIE SIĘ PUSZKI RACICOWEJ**
- **OBFITE ŚLINIENIE**
- **UPADKI >50% WŚRÓD CIELĄT**
- **SPADEK MLECZNOŚCI**
- **KULAWIZNA**
- **GORĄCZKA, APATIA, OSOWIAŁOŚĆ**

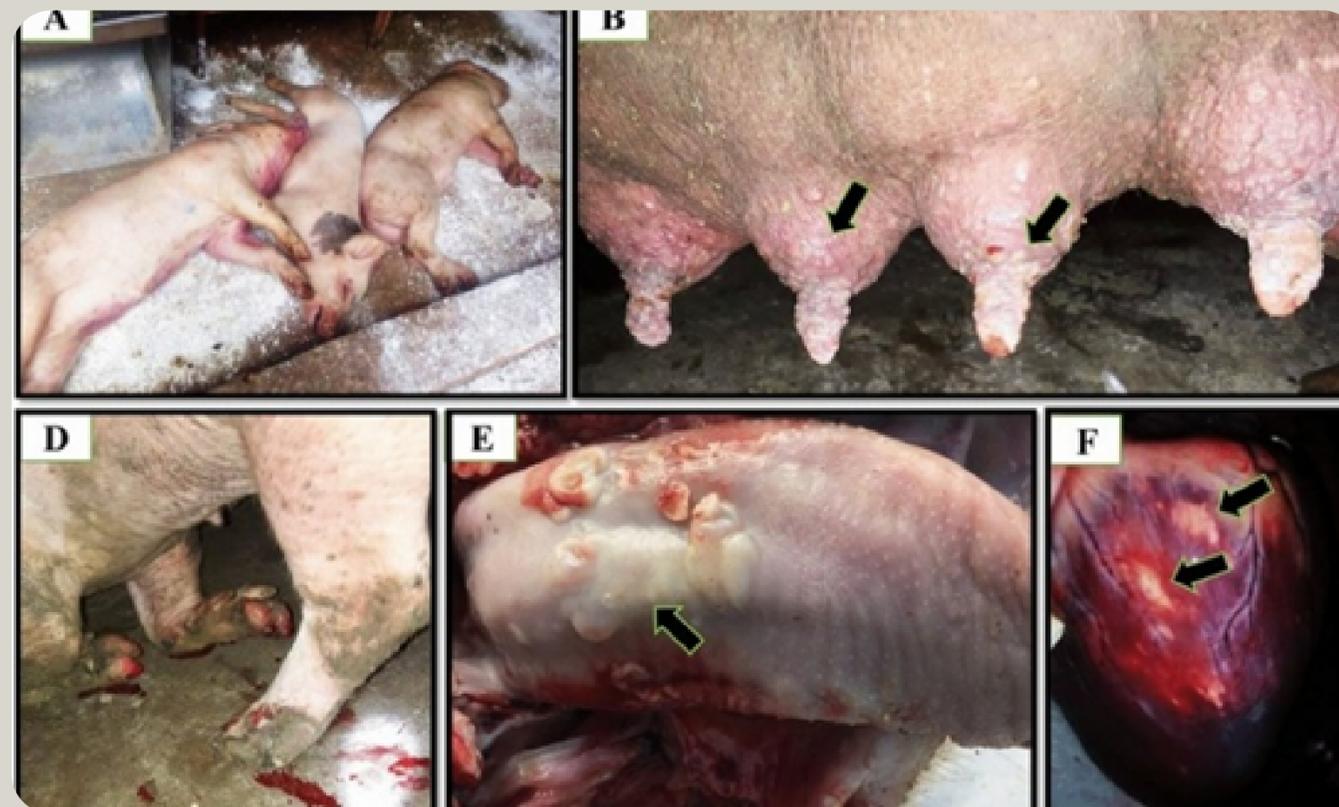
OBJAWY KLINICZE KOZY I OWCE

- **SŁABO WYRAŻONE OBJAWY, MOGĄ BYĆ NIEZAUWAŻONE**
- **PĘCHERZYKI W OKOLICACH RACIC I W SZPARZE MIĘDZYRACICOWEJ**
- **W JAMIE USTNEJ PĘCHERZYKI SĄ MAŁYCH ROZMIARÓW, A ROZWÓJ ICH SZYBKI, TRUDNY DO UCHWYCENIA**
- **NAGŁE KUŁAWIZNY**
- **ZAPALENIE RACIC Z ROPNYM PRZEBIEGIEM**

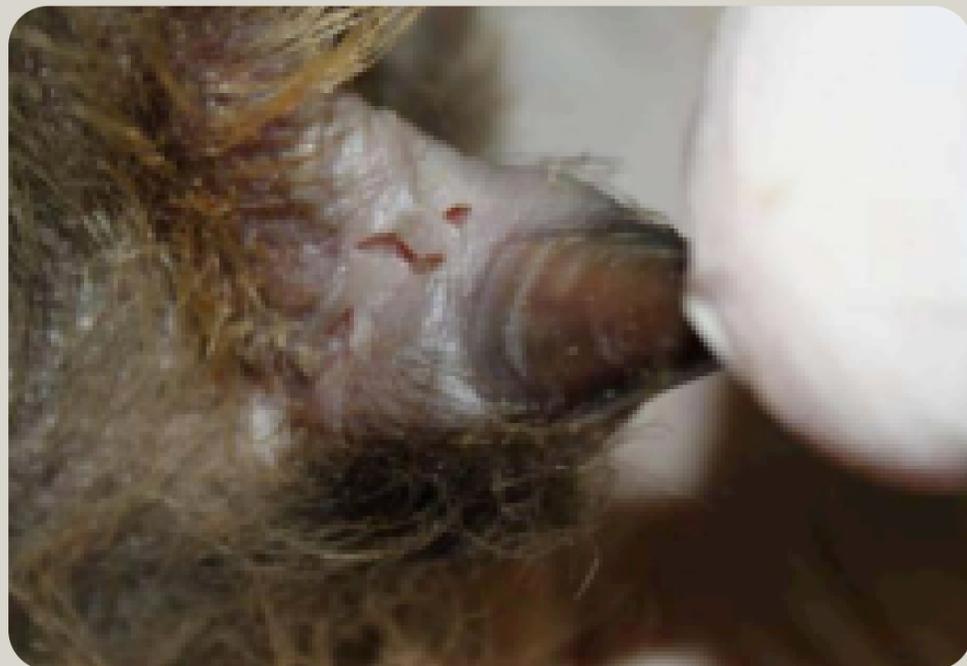
OBJAWY KLINICZE ŚWINIE

- **PĘCHERZYKI NA SKÓRZE RACIC, PIĘTKACH, SZPARACH MIĘDZYRACICZNYCH, NA TARCZY RYJOWEJ.**
- **NIECHĘĆ DO RUCHU, KULAWIZNA, CHODZENIE NA CZUBKACH RACIC**
- **CZĘSTE RONIENIA**
- **BARDZO WYSOKA ŚMIERTELNOŚĆ WŚRÓD PROSIĄT**

OBJAWY KLINICZE ZWIERZĘTA DZIKIE

- **CHOROBA DOTYCZY DZIKÓW, SAREN, JELENI, DANIELI, MUFLONÓW I INNYCH DZIKICH PRZEŻUWACZY WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE NASZEGO KRAJU.**
- **OBJAWY, KTÓRE MOGĄ WSKAZYWAĆ NA ZAKAŻENIE TO: OSŁABIENIE, OSOWIAŁOŚĆ, OSTRA KULAWIZNA U WIĘKSZEJ ILOŚCI ZWIERZĄT, ŚLINIENIE SIĘ, PĘCHERZYKI WYPEŁNIONE PŁYNEM, OWRZODZENIA W JAMIE USTNEJ I OKOLICACH RACIC**

DROGI ZAKAŻENIA

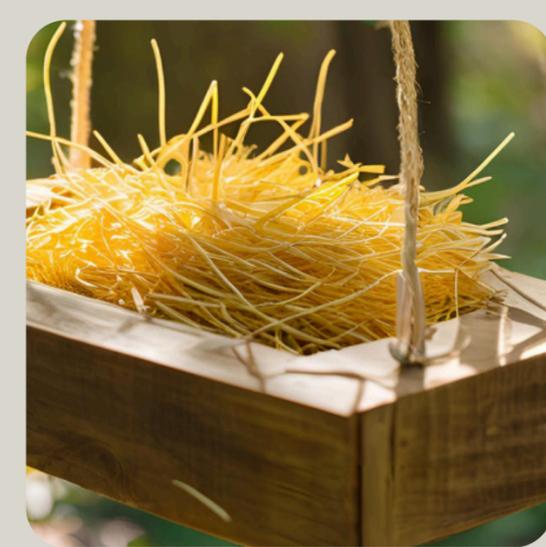
ŚLINA

MOCZ I KAŁ

**NASIENIE I
WODY PŁODOWE**

PASZA

**AEROSZOL Z DRÓG
ODDECHOWYCH, KTÓRY
WĘDRUJE Z WIATREM**

**MLEKO, MIĘSO I
POCHODNE**

CZŁOWIEK

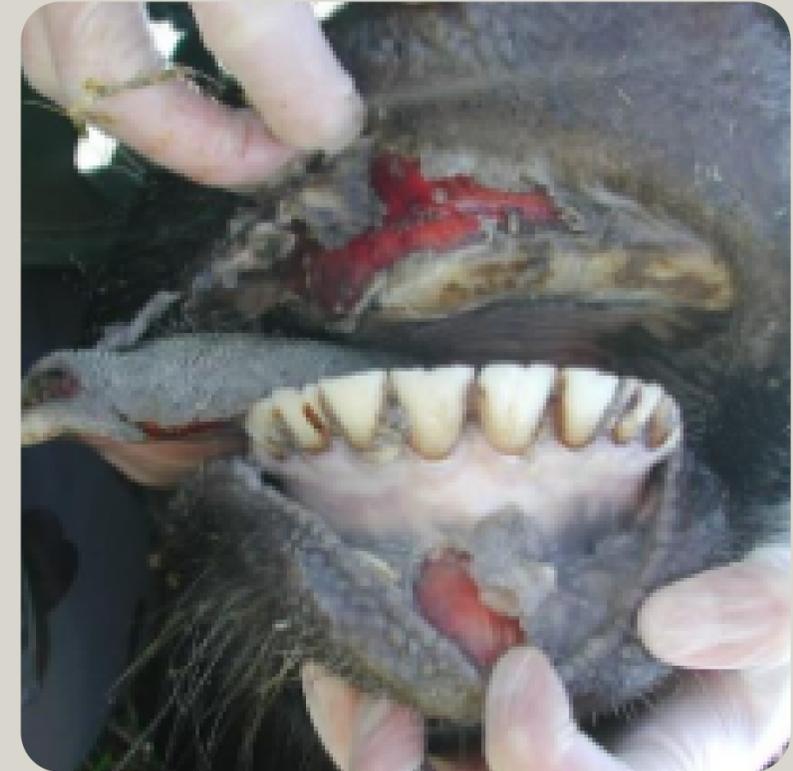
DROGI ZAKAŻENIA

**TRANSPORT
ZWIERZĄT I
PRODUKTÓW
POCH.
ZWIERZĘCEGO**

**ZANIECZYSZCZONY
SPRZĘT, ODZIEŻ**

**PŁYN SUROWICZY
I NABŁONEK Z
PĘCHERZY**

PODEJRZENIE CHOROBY- CO ROBIĆ?

**PRYSZCZYCA JEST CHOROBA ZWALCZANA Z
URZĘDU!**

**W razie zauważenia objawów choroby należy
NATYCHMIAST zawiadomić POWIATOWEGO
LEKARZA WETERYNARII celem pobrania prób w
kierunku FMD.**

**Zgłoszenia należy dokonać bezpośrednio lub za
pośrednictwem lekarza opiekującego się
gospodarstwem lub właściwego miejscowego
organu samorządu terytorialnego.**

**Do czasu przybycia Powiatowego Lekarza
Weterynarii wszystkie zwierzęta należy zatrzymać
w gospodarstwie, zwierzęta chore odizolować, nie
wpuszczać na teren gospodarstwa osób
postronnych oraz unikać poruszania się poza teren
gospodarstwa.**

POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII W GLIWICACH

Tel. alarmowy na wypadek wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt:

607 855 277

**44-100 Gliwice ul. Ku Dołom 6
tel./fax (032) 231 23 50, (032) 231 50 95
e-mail: gliwice.piw@wetgiw.gov.pl**

ŹRÓDŁA:

- PREZENTACJA GIW FMD 2025
- EUFMD FMD PRACTICAL GUIDE FOR HUNTERS